

דל עשרה דארוך וכפורת - פשו להו עשרה, וכתיב (שמות כה, ב): "והיו הכרבים פרישי כנפים למעלה, סככים בכנפיהם על הכפרת"; קרייה רחמנא סככה למעלה מעשרה.

וממאי^ט דגדפינהו עילוי רישייהו קיימי, דלמא להדי רישייהו קיימי ! ? אמר רב אחא בר יעקב: "למיעלה" כתיב.

ואימא דמידלי טובא ! ? מי כתיב למעלה למעלה ?

הניחא לרבי מאיר דאמר: כל האמות היו בינוניות; אלא לרבי יהודה דאמר: אמה של בנין - ששה טפחים, ושל כלים - חמשה -

ארוך^ט וכפורת כמה הוו^ט להו ? תמניא ופלגא,

פשו להו חד סרי ופלגא;

אימא סוכה עד דהויא חד סרי ופלגא ! ?

אלא,

לרבי יהודה הלכתא גמירי לה,

דאמר רב חייא בר אשי אמר רב:

שיעורין, חציצין, ומחיצין -

הלכה למשה מסיני.

שיעורין.

דאורייתא נינהו,

דכתיב (דברים ח, ח):

"אָרְיָן זֹטָה וּשְׂעָרָה וְנֶפֶן וְתֵאֵדָה וְרִמּוֹן,

אָרְיָן זֵית שֶׁמֶן וְדָבֵשׁ,"

ואמר רבי^ט חנין:

כל הפסוק הזה לשיעורין נאמר;

"זֹטָה" - דתנן^ט (נגעים יג: ט):

הנכנס לבית המנוגע,

וכליו על כתפיו, וסנדליו וטבעותיו בידיו -^ט

ו. הוא והן טמאין מיד; °

היה לבוש כליו, וסנדליו ברגליו, וטבעותיו באצבעותיו -

הוא טמא מיד והן טהורין,^ט

עד שישהה בכדי אכילת פרס,

פת חטין ולא פת שיעורין,

מיסב ואוכלה^ז בליפתן;

"שְׂעָרָה" - דתנן (אהלות ב: ג):

עצם כשעורה,

מטמא במגע ובמשא, ואינו מטמא באהל;

"נֶפֶן" - כדי רביעית יין לנזיר;

"תֵּאֵדָה" - כגרוגרת להוצאת שבת;

"רִמּוֹן" - דתנן (כלים יז: א):

כל כלי בעלי בתים -

שיעורן כרמונים;

"אָרְיָן זֵית שֶׁמֶן" - אמר רבי יוסי ברבי חנינא: ^{זא}

"אָרְיָן" שכל שיעוריה כזיתים;

כל שיעוריה סלקא דעתך ? הא איכא הני דאמרין !

אלא אימא - "אָרְיָן"^{זב} שרוב שיעוריה כזיתים;

רש"י

אחוזין בידו טבעותיו דומיא דסנדליו: טמאין מיד. בלא שהייה דכתיב (ויקרא יד) והבא אל הבית יטמא וכולהו בא אל הבית קרינא בהו: היה לבוש כליו. דאיקרו להו בגדיו: הוא טמא מיד. דכתיב והבא אל הבית יטמא: והן טהורין עד שישהה. דכתיב (ויקרא יד) והאוכל בבית יכבס וגו' ודרשינן בת"כ אין לי אלא אוכל ושוכב אוכל בלא שוכב בלא אוכל לא אוכל ולא שוכב מניין ת"ל יכבס בגדיו ויבה שתי פעמים כתיב יכבס בגדיו ואם סופנו לרבות הכל מה ת"ל והאוכל ליתן שיעור לשוכב כדי אכילה שאין טעון כיבוס בגדים עד שישהה כדי אכילה וגופו טמא מיד דהכי כתיב והבא אל הבית יטמא ולא כתיב כיבוס בגדים והאוכל בבית דהיינו שוהה כדי אכילה יכבס בגדיו: אכילת פרס. חצי ככר שיערו חכמים אותו למזון שתי סעודות לעירוב דתנן בעירובין (פב): חציה לבית המנוגע: פת חטין. שהייתה מועטת משל שעורים: מיסב. דהיינו דרך אכילה מי שהוא מיסב הוא עסוק באכילה ואינו טרוד בדברים אחרים: עצם כשעורה. מן המת: ואינו מטמא באהל. כשיעור זה עד שיהא שדרה או גלגולת שלמה או רוב מנין אברי אדם: גפן. מה שיערו בו: כדי רביעית יין. בשאר איסורי נזיר דאיכא למאן דאמר במסכת נזיר (לד): דחרצנים ולולבין ועליו מצטרפין לשיעור רביעית יין שאם יתנם לכוס מלא יין עד שיצא ממנו רביעית יין ואין דומה המשער בכוס מלא מים למשער ביין משום דיין עב הוא ואינו ממהר לצאת אלא נברץ ונגדש על שפת הכוס יותר מן המים: תאנה. מה שיערו בה: כגרוגרת להוצאת שבת. שיערו בכל האוכלים: כל כלי בעלי בתים שיעורין. נבקביהם: כרמון. דעד שניקב מוציא רמון שם כלי עליו ומקבל טומאה לפי שבעל הבית חס על כליו וכשהוא מוציא זיתים הוא משתמש בו רמונים אבל כלי אומן שעומד לימכרו טהור בנקב כל שהוא: רוב שיעוריה כזיתים. מת ונבילה ואיסור חלב ודם ופיגול ונותר וטמא וגיד הנשה:

דל עשרה טפחים דארוך וכפורת. לדעת מראשם של כרובים כמה הוי נמצא מראשם של כרובים עד רגליהם עשרה טפחים: וכתיב סוככים בכנפיהם. אלמא מכנפיהם ולמטה עד הכפורת קרוי סכך וכנפיהם למעלה לגבהן היו פרוסות אלמא תחת כנפיהם עשרה טפחים חלל עד הכפורת וקרי ליה סוכה: וממאי דגדפייהו עילוי רישייהו. פריסי דהוה ליה חללה עשרה: להדי רישייהו. בשוה לראשם דהוה ליה עשרה עם עובי הכנפים: הניחא לרבי מאיר דאמר. במסכת מנחות (יז). כל האמות שבמשכן בין של כלים בין של בנין היו נמדדות בבנינונית שהיא אמה בת ששה טפחים והיא קרויה בנינונית מפני שיש בת חמשה קטנה הימנה והיא אמת יסוד וסוכב ואמת הקרנות ואמת ריבוע של מזבח הפנימי כדאמר במנחות (סג) מהאי קרא ואלה מדרת המזבח באמות אמה אמה וטופח וגו' ויש גדולה הימנה חצי אצבע כדתניא בפסחים (פז) שתי אמות היו בשושן הבירה אחת יתירה על של משה חצי אצבע שתי אמות ב' מקלות עשוין למרוד בהן האמות שושן הבירה מקום הוא על חומת שער מזרחי של הר הבית ושושן הבירה מצויירת בו הניחא לר"מ שהשוה כל האמות איכא למילף כדילפת דל' לארון וכפורת פשו להו עשרה מכנפיהם עד מקום מושבם מאי איכא למימר אי מינה ילפת בעי חללה חד סרי ופלגא דארוך וכפורת תמניא ופלגא הוא דהוה וכיון דכרובים בשליש הבית עומדין דהיינו לסוף עשרים פשו חד סרי ופלגא תחת כנפיהם: לרבי יהודה. דלא מצי יליף מקראי כל שיעור מחיצה הלכתא גמירי לה מסיני וגמירי דבציר מעשרה לבר מסככה לאו מחיצה היא ובהכי הויה מחיצה: שיעורין. של איסורין כגון כזית לכל אכילת איסור וככותבת ליום הכפורים: חציצין. שהחיצה פוסלת בטבילה: ומחיצין. הלכות מחיצה: לשיעורין נאמר. הפסוק מדבר בשבחה של ארץ ישראל שאפילו בדברי תורה צריכין לשער בפירותיה איסורין שבתורה: כליו על כתפיו. שאינו לבוש בהן: וסנדליו וטבעותיו בידו.